

ג' כסלו תשפ"א
19 נובמבר 2020

עבור:
ועדת מכרזים
משרד החקלאות

שלום רב,

הנדון: פטור ממכרז בגין ספק יחיד להתאחדות מגדלי הבקר - לשדרוג תכנת "נעה" לשימוש המגדלים והשבחה גנטית בעדרי בקר לבשר במרעה

1. תאור כללי – תכנית התייעלות לעדרי הבקר במרעה:

- 1.1 במסגרת הסכם הבקר שערך משרד החקלאות מול האוצר לביטול מכסי יבוא בענף הבקר לבשר, **הוקצה תקציב ייעודי עבור תכנית התייעלות לעדרי הבקר (להלן "התכנית") של כ- 2 מלש"ח בשנה, למשך 6 שנים (2015-2021) והחל משנת 2017 תוספת של 2 מלש"ח נוספים בכל שנה (סך כל 4 מלש"ח בשנה).** תכנית ההתייעלות שערך המשרד בשיתוף שה"מ, נציגי המגדלים והאוצר סימנה מספר נושאים שהשקעה בהם תסייע לייצל את ניהול העדרים ותביא לענף תוצאות כלכליות טובות יותר באופן שיסיע להתמודד עם ביטול המכסים.
- 1.2 **הנושאים שסומנו כמטרה בתכנית הם בין השאר, מתן מענקי השתתפות במימון לאמצעי הזנה וציוד ניטור לעדרים (ע"י מנהלת ההשקעות), שדרוג לתכנת הניהול "נעה בשר", הפצתה למגדלים והתאמתה לטיפוח המבוסס על בדיקות דנ"א לקביעת אבהות והשבחה בעדרים (ספר עדר מישקי ומאגר נתונים משותף).**
- 1.3 **תכנית התייעלות חשובה עבור חיזוק עדרי הבקר במרעה לאחר חשיפתם לתחרות מהיבוא ועבור קיום רעייה מסודרת וקבועה בשטחים בפתוחים התורמת לשמירתם עבור כלל הציבור בישראל.**

2. מטרת ההתקשרות המבוקשת וחשיבותה:

- 2.1 **כאמור לעיל, בעקבות הורדת המכסים על יבוא בקר והואיל והממשלה הכירה בחשיבות חיזוק התמיכה בענף הבקר למרעה אשר נותר חשוף לתחרות במסגרת הסכם הבקר, מלבד בתמיכה ישירה, גם בתמיכה ע"י תכנון וביצוע מהלכים להתייעלות בענף.**
- 2.2 **אחת הפעולות החשובות שהוגדרו במסגרת התכנית היא התייעלות ברישום וניהול עדרי הבקר במרעה, זאת באמצעות שידרוג תכנת הניהול הקיימת "נעה בשר", יצירת ספר עדר מישקי ומאגר נתונים משותף, והפעלת תוכניות השבחה בכל עדר. הפצת תוכנת הניהול המשודרגת למגדלים, ע"י ליווי הכולל הדרכה אישית ותמיכה טכנית היא שלב ראשון להתייעלות בניהול העדר עבור הבוקר. כמו כן, השימוש בתוכנה והשתתפות בבדיקות הדנ"א ויישומן בתוכנית השבחה של כל עדר יסייעו למגדל לשפר את הרמה הגנטית והממשקית של העדר וכך להגיע לביצועים כלכליים טובים יותר.**
- 2.3 **מלבד השגת התכלית של תמיכה במגדלים ע"י תכנית התייעלות, פועל יוצא נוסף של פעולות מבוקשות אלו הוא קבלת מאגר נתונים משותף פעיל הזמין לשימוש אנשי המקצוע במשרד (שו"ט, שה"מ, מתכנני המרעה במחוז ועוד). דבר זה יסייע לניהול יעיל של הענף וזיהוי הצרכים לחיזוק הענף בזמן אמת.**
- 2.4 **עקב זאת, נעשתה פנייה לוועדת מכרזים בתאריך 15.06.2016 לקבלת פטור ספק יחיד להתאחדות מגדלי הבקר לשם ביצוע פעולות השדרוג לתכנת הנעה. בעקבות החלטת ועדת מכרזים מיום 9.08.2016 על מתן הפטור (מצ"ב נספח א' - החלטת ועדת מכרזים) נחתם הסכם התקשרות עם**

- ההתאחדות** למשך שנה אשר כלל פירוט הפעולות המבוקשות לאותה התקשרות (מצ"ב נספח ב' - הסכם התקשרות).
- 2.5** בהמשך לזאת אושרו גם בשנים 2018, ו 2019 בקשות לפטור עבור ההתאחדות ונחתמו הסכמים עימה כמקובל. מצ"ב הפטור האחרון וההסכם האחרון שנחתם ב 2019.
- 2.6** מיום חתימת ההסכם הראשון ועד לפנייה זו פעלה ההתאחדות והשלימה את המוטל עליה בהסכמים שנחתמו עימה, תוך שיתוף פעולה עם גורמי המקצוע של המשרד ונציגי המגדלים. כמו כן ביצעה ההתאחדות כנס מגדלים ומתן הסברים על שדרוג התכנה וממשיכה לקבל הערות מהמשתמשים על מנת לשפר את השימוש בתכנה עבורם כמתחייב מההסכם. עבודת שדרוג התוכנה טרם הסתיימה ודורשת המשכיות וטיוב כמו גם המשך הפצת התוכנה המשודרגת והדרכת המשתמשים החדשים והותיקים אל מול השינויים בתכנה. מצ"ב שקף המראה סטטוס השדרוג והתקדמותו.
- 2.7** **כאמור, כל תכנית ההתייעלות נבנתה סביב התקצוב שתקופתו היא למשך השנים הבאות ובמטרה לסייע לטווח ארוך למגדלים.** פרויקט מסוג זה של שדרוג תכנת ניהול, הקמת ספר עדר וביצוע תוכניות השבחה, מחייב תקופת של מספר שנים כפי שמאפשר תקציב ההתייעלות מעצם הגדרתו כתהליך התייעלות - מדובר במספר שנים ולא בשנת פעילות בודדת.
- 2.8** **זאת ועוד, בפנייתנו הראשונה לועדת מכרזים עניין זה הוזכר ובה נרשם כי "במידה והפיילוט הנוכחי יראה הצלחה, וככול שיוחלט להקצות תקציב נוסף לפרויקט, נגיע שוב לוועדת המכרזים למימוש אופציה בכל שנות ההסכם".**
- 2.9** לאור זאת אנו פונים ברביעית לועדת המכרזים בבקשה למתן פטור ספק יחיד, למשך תקופת התקשרות נוספת עם התאחדות מגדלי הבקר לשם המשך עבודת השדרוג והפצת התכנה למגדלים, לפי תכנית העבודה שנקבעה בצוות ההיגוי לפרויקט (מצ"ב כנספח ד')

3. הפעולות המבוקשות בהתקשרות:

ההתקשרות המבוקשת הינה עבור פעולות התייעלות ברישום, ניהול והשבחה של עדרי הבקר במרעה (בהתבסס על "תוכנית עבודה ופיתוח 2020-2022 נ.ע.ה בשר"- נספח ד') הכוללות:

- 3.1** **המשך שדרוג והתאמת תוכנת "נעה בשר" למגדלים במרעה**
- 3.2** **המשך הטמעת תכנת "נעה בשר" בקרב מגדלים במרעה: ליווי והדרכה**
- 3.3** **תחזוקת והרחבת המידע הגנטי-השבחתי של עדרי המרעה (בניית ספר עדר מישקי)**
- 3.4** **פעולות שוטפות כגון: בדיקות איכות ותיקון באגים, טיפול רציף בנתונים, ותקורה הכוללת אספקה שותפת של משאבי מחשוב, שרתים, ניהול פיננסי, חשבות ועוד.**

4. הסיבות להתקשרות בתקנת ספק יחיד עם התאחדות מגדלי הבקר:

- 4.1** **תוכנת "נעה בשר" הינה תוכנה שפותחה ומנוהלת על ידי התאחדות מגדלי הבקר משנת 1995. התוכנה פותחה באופן ייעודי עבור עדרי הבקר לבשר (כיום כוללת כ- 19,200 ראשי בקר). ההתאחדות פיתחה ומפעילה גם את תכנת "נעה חלב" המיועדת לרפתות ומשמשת כ 90% מהרפתות בארץ (כ- 620 רפתות). תוכנות אלו מסייעות לרישום, מעקב וניהול נתוני העדר באופן שיטתי ומסודר וכמו כן מסייעת לזיהוי מהיר של בעיות פיזיולוגיות בעדר.**
- 4.2** ההתאחדות הינה הארגון היציג היחיד של מגדלי הבקר לחלב והוכר ככזה גם בחוק החלב. תוכנת "נעה חלב" הינה התוכנה היחידה שנמצאת בשימוש נרחב ע"י מגדלי החלב ולאחר מספר פיתוחים הותאמה התוכנה גם עבור מגדלי הבקר לבשר ("נעה בשר") וכאמור נמצאת בשימוש על ידם. **בדומה לתכנת "נעה חלב", גם תוכנת "נעה בשר" הינה התכנה היחידה שקיימת בארץ וזמינה להטמעה אצל המגדלים.**
- 4.3** התאחדות מבצעת פעילות של תיעוד נתונים והשבחה גנטית ולה ניסיון רב של עשרות שנים בהפעלת פרויקטים של השבחת עדר.

- 4.4 ההתאחדות מפעילה צוות ייעודי של 7 אנשים להפעלת ותחזוקת התוכנה ולהפצתה בין המגדלים – אנשי תוכנה, מדריכי שטח, תמיכה טכנית וטלפונית, ומנהל צוות. צוות זה מעניק שירות תמיכה למגדלים המשתמשים בתוכנה, פועל להפצת והטמעת התוכנה בקרב מגדלים חדשים וכמו כן מעניק שירותי פיתוח גרסאות, פתרונות לנקודות כשל ועוד.
- 4.5 מערך בדיקות הדני"א שהינו חלק מתכנית ההתייעלות והנתונים המתקבלים ממנו דורש ממשק תכנה הזמין מיידי. לא ניתן להמתין עד לבניית תכנה חדשה יש מאין. כמו כן, קליטת נתוני הדני"א וניתוחם הכרחיים ליצירת ספר עדר לכל מגדל ולכלל עדרי הבקר לבשר המשתתפים בפרויקט הדני"א וההשבה
- 4.6 הניסיון הרב של ההתאחדות ואנשי התכנה שלה עם משק החלב הוא רב ערך עבור תפעול נכון ומיטבי של "נעה בשר" המשודרגת ועבור יצירת ספר העדר למגדלי הבקר במרעה.
- 4.7 בהיקפי הענף כיום (כ-250 מגדלים) אין כדאיות כלכלית ומעשית למשרד בהקמת תכנה חדשה יש מאין. ביצוע השדרוג בתכנה הקיימת ע"י ההתאחדות הוא האפשרות היעילה ביותר הן מבחינת לוחות הזמנים והן מבחינה תקציבית.
- 4.8 שדרוג התכנה מסייע באופן ישיר למשתמשים בה אך גם באופן עקיף למגדלים שלא משתמשים בה ע"י כך שהשבת עדר אחד (עדר עם תוכנה) שממנו נקנים פרים משובחים מעבירה מטען גני משובח לכלל הענף שרוכש מעדר זה ומאחרים פרים.

היקף ההתקשרות: 620,000 ₪ (כולל מע"מ) לשנה. מצ"ב נספח ה' - הצעת מחיר ומפרט השירות מאת ההתאחדות.

הפרויקט ילווה על ידי ועדת היגוי משותפת של משרד החקלאות, שה"מ, אמב"ל וההתאחדות.

במידה והמשך הפיילוט הנוכחי יראה הצלחה, וככול שיוחלט להקצות תקציב נוסף לפרויקט, נגיע שוב לוועדת המרכזים למימוש אופציה בכל שנות ההסכם.

לאור האמור לעיל, אבקש להביא נושא זה לדיון בוועדת מכרזים עבור קבלת פטור ממכרז להתאחדות מגדלי הבקר לצורך התקשרות עימם כספק יחיד לביצוע שדרוג תכנת ה"נעה בשר" והטמעתה לשימוש בקרב מגדלי הבקר במרעה.

בברכה,

ד"ר אורית גינזבורג

מנהלת תחום שטחים פתוחים (רשות מרעה)
גורמי ייצור – משרד החקלאות ופיתוח הכפר

העתק:

ד"ר אסף לוי – סמנכ"ל בכיר גורמי ייצור, משרד החקלאות ופיתוח הכפר